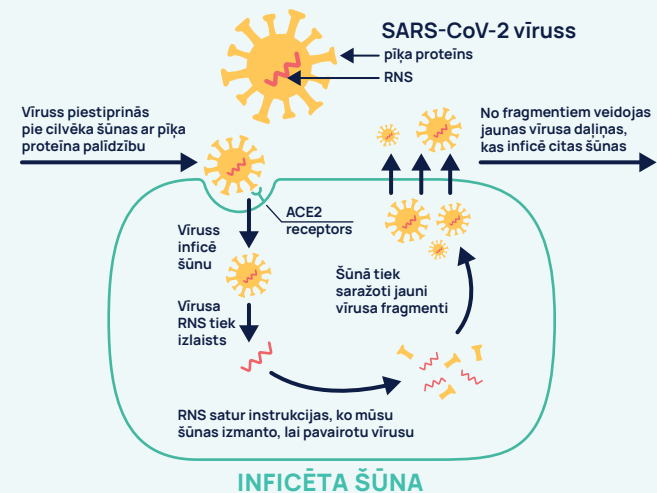
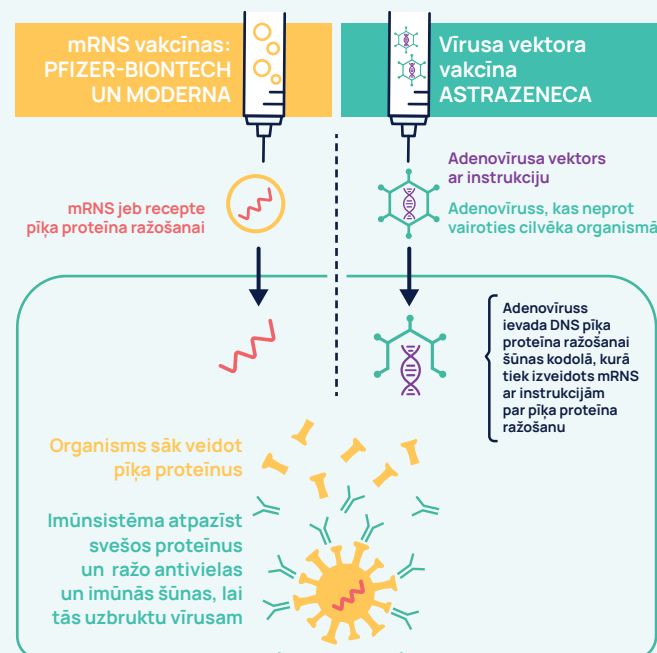

KĀ VĪRUS IEKĻŪST ORGANISMĀ?

KĀ DARBOJAS VAKCĪNAS?

Vakcīnu uzdevums ir iepazīstināt cilvēka organismu ar konkrēto vīrusu, iemācīt to atpazīt kā svešu un izveidot pret to antivielas jeb sagatavot organismu, kad tas saskarsies ar vīrusu, lai to pieveiktu.

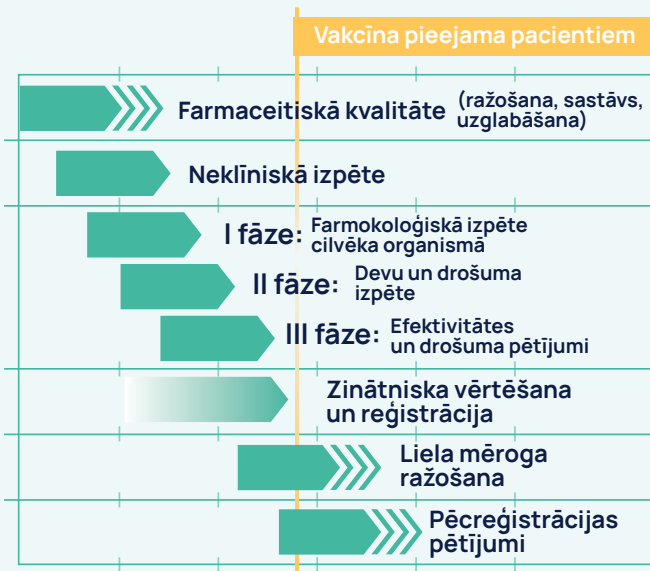
Vakcīnas ir drošas un atbilstoši pārbaudītas

Vakcīnas pret Covid-19 ir izstrādātas un pārbaudītas, ievērojot tikpat stingras prasības drošumam un kvalitātei kā jebkurai citām zālēm.

Eiropā visu zāļu un vakcīnu reģistrēšanu rūpīgi uzrauga Eiropas Zāļu aģentūra, kas arī vakcīnām pret Covid-19 stingri izvērtēja vakcīnu ražošanas procesus, rezultātus no dzīvnieku pētījumiem un klīniskajiem pētījumiem, lai sniegtu atzinumu par vakcīnu drošumu, kvalitāti un iedarbīgumu.

Kā bija iespējams tik ātri izstrādāt vakcīnu pret Covid-19?

Jebkuru zāļu izstrādē tiek ievēroti visi pētījumu un izstrādes posmi. Lai ātrāk izstrādātu vakcīnas pret Covid-19, vairāki procesi notika vienlaicīgi, nevis viens pēc otra, tā saīsinot vakcīnas izstrādi no vairākiem gadiem uz mēnešiem

Vīruss lika rīkoties ātri!

Arī vakcīnu pret Covid-19 izstrādē ievēroti visi nepieciešamie posmi. Taču šo vakcīnu izstrādē iesaistījās vienlaicīgi daudz plašāka pasaules zinātnieku komanda, to izstrādei bija piešķirti daudz lielāki finanšu resursi, vakcīnu ražošana tika plānota paralēli vērtēšanai.

Vakcīnas ir efektīvas

Vakcinācijas galvenais mērķis ir pasargāt no simptomātiskas saslimšanas, tai skaitā novērst smagu slimības norisi un pat nāvi. Latvijā reģistrētās vakcīnas ir ar ļoti augstu efektivitāti Covid-19 smagas saslimšanas novēršanā.

Latvijā reģistrētās vakcīnas ir 60-95% efektīvas Covid-19 saslimšanas novēršanā, atkarībā no vakcīnu ražotāja, ko var vērtēt par ļoti augstu efektivitāti, lai novērstu vīrusa izplatīšanos sabiedrībā.

Kā noritēs vakcinācija?

1. Līdzī jāņem personu apliecinošs dokuments (pēc izvēles arī Potēšanas pase)
2. Pārdomā apģērbu, lai viegli atlocīt piedurkni līdz plecam
3. Pirms vakcinācijas īsa konsultācija ar ārstu
4. Vakcinācija
5. 15 min ārsta uzraudzība, lai novērotu veselības stāvokli
6. Pēc tam saņemsi vakcinācijas apliecību un ārsts norādīs, kad doties saņemt 2. vakcīnas devu

Vai es drīkstu vakcinēties, ja ...

Ja man ir alerģija pret bišu kodumiem, pārtikas produktiem	JĀ	Vakcīna nav ieteicama personām, kam ir alerģija pret kādu no vakcīnu sastāvdaļām. Ja ir smaga alerģija pēc pirmās devas saņemšanas, tad otrās devas ievades nepieciešamība jāpārrunā ar ārstu.
Ja man ir neliela saaukstēšanās	JĀ	Neliela saaukstēšanās, iesnas un citi simptomi nav iemesls nevakinēties.
Ja man ir hroniska slimība	JĀ	Vakcinācija ir īpaši svarīga cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām, jo pasargā no smagas saslimšanas ar Covid-19 un hronisko slimību saasinājuma, ko izraisījis vīruss.
Ja esmu izslimojis Covid-19	JĀ	Pētījumi rāda, ka organisma imunitāte pret vīrusu pēc vakcīnas ir efektīvāka, augstāka un noturīgāka.
Ja esmu pašizolācijā vai karantīnā	JĀ	Vakcinēties drīkst tikai pēc karantīnas vai pašizolācijas beigām.
Ja baroju bērnu ar krūti	JĀ	
Ja esmu gaidībās	JĀ	Latvijas ginekologu un dzemdību speciālistu asociācija uzskata, ka, ja sieviete pieder kādai no prioritārajām riska grupām, tad grūtniecība nav uzskatāma par iemeslu vakcināciju neveikt. Ja sieviete nepieder kādai no prioritārajām riska grupām, tad vakcinācija jāpārrunā ar savu ārstu.

Vai no vakcīnas var būt blakusparādības?

Tāpat kā visām vakcīnām un jebkurai zālēm, arī pēc Covid-19 vakcīnas saņemšanas var tikt novērotas organisma reakcijas. Visbiežāk tās ir vieglas un pāriet dažu dienu laikā.

Pēc vakcinācijas visbiežāk var rasties:

- Īslaicīgas sāpes un pietūkums injekcijas vietā
- Nogurums
- Galvassāpes
- Muskulu un locītavu sāpes vai drudzis

Šādas organisma reakcijas nav uzskatāmas par alerģiskām, tiek bieži novērotas un nav veselību apdraudošas. Ja simptomi neizzūd 1-3 dienu laikā vai ja novēro nopietnākus veselības traucējumus, sazinies ar savu ģimenes ārstu!

mRNS vakcīnām (Pfizer-BioNTech, Moderna) reakcijas ir vairāk izteiktas pēc 2. devas, savukārt vīrusa vektora vakcīnām (AstraZeneca) šādas reakcijas biežāk ir sastopamas tieši pēc 1. devas.

Ziņo par vakcīnas izraisītām blakusparādībām ārstam, paziņot vari arī Zāļu valsts aģentūras tīmekļvietnē:

Kāpēc vakcinēties?

Sargi sevi!

Vakcinācija pasargā no smagas saslimšanas.

Īpaši svarīgi tas ir personām riska grupās: senioriem un cilvēkiem ar hroniskām slimībām.

Sargi citus!

Vakcinējot 60-70% sabiedrības, iespējams apturēt vīrusa tālāku izplatību, novērš tā mutācijas, kas padara vīrusu lipīgāku un vēl vairāk apdraud cilvēku veselību.

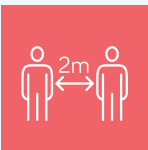
Vakcinējot lielāko daļu pieaugušo, iespējams pasargāt no saslimšanas arī bērnus līdz 16 gadu vecumam, kuriem vakcīna vēl nav izstrādāta.

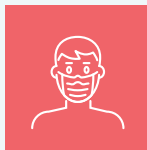
BUKLETS IZSTRĀDĀTS
2021. GADA FEBRUĀRĪ

Kā jārikojas pēc vakcinācijas?

SVARĪGI!

1. Jāietur 2m attālums no citiem.

2. Publiskās telpās jānēsā mutes un deguna aizsegs.

3. Regulāri jāmazgā rokas.

Piesakies vakcīnai pret Covid-19!

Internetā:
www.manavakcina.lv

Pa tālruni:
8989

Pie sava ģimenes ārsta

Vairāk par vakcīnām var izlasīt www.spkc.gov.lv sadaļā "Vakcīnas pret Covid-19"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Vakcinējies un pasargā sevi no Covid-19!

Piesakies vakcīnai
www.manavakcina.lv,
pa tālruni **8989** vai
pie sava ģimenes ārsta

Kāpēc Covid-19 ir tik bīstams?

Iespējama smaga slimības gaita

Covid-19 ir slimība, ko izraisa SARS-CoV-2 vīruss. Lielākajai daļai inficēto slimības simptomi ir viegli līdz vidēji smagi, taču slimība var izpausties arī smagi, ar nopietnām komplikācijām un pat nāvi.

Visā pasaulē no Covid-19 nomiruši vairāk nekā 2,5 miljoni cilvēku, bet Latvijā vīruss prasījis jau vairāk nekā 1500 dzīvību.

Vidēji katrs desmitais saslimušais nokļūst slimnīcā. Smaga slimības gaita ir īpaši raksturīga cilvēkiem augsta riska grupās: gados vecākiem cilvēkiem, cilvēkiem ar sirds un asinsvadu slimībām, diabētu, hroniskām elpceļu slimībām, vēzi.

Ilgstošas komplikācijas

Vēl līdz galam neizpētītas ir Covid-19 slimības ilgtermiņa sekas. Esošo pasaules pētījumu rezultāti liecina, ka aptuveni 10% inficēto personu pēc slimības simptomu: nogurums, galvassāpes, elpas trūkums, ožas vai garšas zudums, muskuļu vājums, drudzis vai pazeminātas smadzeņu darbības spējas. Smagākos saslimšanas gadījumos iespējama pat pacientu otrreizēja nokļūšana slimnīcā ar hronisko slimību saasinājumiem.

Ekonomiskās sekas

Covid-19 skar arī visu pārējo sabiedrību. Lai novērstu veselības aprūpes sistēmas pārslodzi, ko radītu vienlaikus slimnīcās daudz nokļuvušo pacientu, valstis ir spiestas ieviest pārvietošanās un citus ierobežojumus, kas atstāj smagas ekonomiskās sekas iedzīvotājiem: darba vietu zaudēšanu un ienākumu samazināšanos.